

DECYZJE

DECYZJA WYKONAWCZA RADY

z dnia 9 października 2012 r.

zmieniająca decyzję wykonawczą 2011/344/UE w sprawie przyznania Portugalii pomocy finansowej Unii

(2012/658/UE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

uwzględniając rozporządzenie Rady (UE) nr 407/2010 z dnia 11 maja 2010 r. ustanawiające europejski mechanizm stabilizacji finansowej ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 3 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z art. 3 ust. 9 decyzji wykonawczej Rady 2011/344/UE ⁽²⁾ Komisja, wraz z Międzynarodowym Funduszem Walutowym (MFW) i we współpracy z Europejskim Bankiem Centralnym (EBC), dokonała piątego przeglądu postępów poczynionych przez władze Portugalii we wdrażaniu uzgodnionych środków w ramach gospodarczego i finansowego programu dostosowawczego (zwanego dalej "programem"), a także skuteczności tych środków oraz ich wpływu na gospodarkę i społeczeństwo.
- (2) Powrót portugalskiej gospodarki do równowagi następuje w szybszym tempie niż oczekiwano. W II kwartale 2012 r. nastąpił znaczny spadek realnego produktu krajowego brutto (PKB) w ujęciu kwartał do kwartału wynoszący 1,2 %, podczas gdy w I kwartale wzrost PKB był zerowy. W ujęciu rocznym prognozowana dynamika recesji gospodarczej pozostaje na niezmiennym poziomie wynoszącym -3 %. Deficyt obrotów bieżących maleje szybciej niż przewidywano – wskaźnik ten spadł do 3 % PKB w 2012 r. z niemal 10 % zaledwie dwa lata temu. Ta korekta ma miejsce na tle dobrych wyników eksportu i gwałtownego spadku importu. W przyszłości na działalność gospodarczą wpływ wywierać będzie słabnący bodziec, którego źródłem jest popyt zewnętrzny, oraz dalsza konsolidacja budżetowa. W rezultacie wzrost PKB w latach 2013 i 2014 został skorygowany w dół o około 1 punkt procentowy odpowiednio do około -1 % i +1 %.
- (3) Pomimo rygorystycznego wykonania budżetu po stronie wydatków, dane za okres do lipca wskazują na istnienie w 2012 r. luki budżetowej na poziomie 1¼ % PKB w porównaniu z planami budżetowymi. Podczas gdy szybsze niż zakładane przejście od popytu wewnętrznego

do eksportu jest zjawiskiem pozytywnym, to jednak dwojako wpływa na wykonanie budżetu. Po pierwsze, wywiera najbardziej niekorzystny wpływ na krajowe sektory zatrudniające dużą liczbę pracowników, takie jak budownictwo, a będące jego wynikiem wyższe bezrobocie stanowi obciążenie dla budżetów zabezpieczenia społecznego. Po drugie, powoduje spadek wpływów podatkowych generowanych przez produkcję i konsumpcję, co prowadzi do znacznego uszczuplenia dochodów budżetowych. Wpływ struktury wzrostu na dochody jest spotęgowany przez odchodzenie, w ramach danej kategorii, od wyżej opodatkowanych artykułów takich jak towary konsumpcyjne trwałego użytku w stronę niżej opodatkowanych produktów codziennego spożycia. Ponadto słabość systemu podatków bezpośrednich pogłębia zjawisko wpadania podatników w niższe progi podatkowe, ponieważ malejące zarobki są opodatkowane według niższych stawek i w konsekwencji spadają dochody z tytułu podatku dochodowego. Poziom wydatków natomiast zasadniczo kształtował się zgodnie z planami, przy wyższych niż zakładano w budżecie oszczędnościach z tytułu wynagrodzeń pracowniczych. Wykonaniu budżetu sprzyjają także niższe niż oczekiwano płatności z tytułu odsetek i zmiana programowania funduszy strukturalnych Unii. Chociaż niektóre z czynników jednorazowych mogą przyczynić się do zmniejszenia luki do około ¾ % PKB w 2012 r., przeniesienie na lata 2013 i 2014 wysokiej wyjściowej luki budżetowej w wysokości około 1½ % PKB sprawi, że cele programu polityki fiskalnej w latach 2012–2014 będą nieosiągalne.

- (4) W świetle znacznego spadku dochodów i bardziej umiarkowanej prognozy wzrostu gospodarczego, docelowe wartości deficytu zostały skorygowane do poziomu 5,0 % PKB w 2012 r., 4,5 % w 2013 r. i 2,5 % PKB w 2014 r. Ponieważ z analizy wynika, że luka budżetowa zasadniczo pozostaje poza kontrolą rządu, za właściwą należy uznać korektę docelowego poziomu deficytu w celu uwzględnienia części niedoboru. Nawet przy zmienionych docelowych wartościach deficytu w latach 2013 i 2014 konieczna będzie znaczna konsolidacja fiskalna na poziomie odpowiednio 3 % i 1¼ % PKB. W celu utrzymania wiarygodności programu wymagana będzie pewna koncentracja wysiłków służących realizacji korekty już na początkowym etapie.

- (5) Realizację zmienionych celów budżetowych zapewnić ma szereg środków z zakresu wydatków strukturalnych i wsparcia dochodów. Jeszcze w 2012 r. powinny być

⁽¹⁾ Dz.U. L 118 z 12.5.2010, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 159 z 17.6.2011, s. 88.

zastosowane środki o wartości $\frac{1}{4}$ % PKB, aby osiągnąć założony poziom wynoszący 5 % PKB. Środki te obejmują, między innymi, zamrożenie wydatków i przyspieszenie realizacji niektórych działań przewidzianych na rok 2013. W 2013 r. środki konsolidacyjne o wartości 3 % PKB powinny zostać uwzględnione w budżecie w celu osiągnięcia docelowego poziomu 4,5 % PKB. Obejmują one dalsze obniżenie wynagrodzeń, głównie poprzez redukcję liczby pracowników publicznych, ograniczenie zużycia pośredniego, zmniejszenie transferów socjalnych, dalszą racjonalizację wydatków w sektorze opieki zdrowotnej, zmniejszenie nakładów inwestycyjnych, jak również wzrost dochodów osiągnięty dzięki reformie podatku dochodowego od osób fizycznych upraszczającej strukturę tego podatku, poszerzenie podstawy opodatkowania poprzez wyeliminowanie niektórych korzyści podatkowych, podwyższenie średniej stawki podatkowej przy jednoczesnej optymalizacji progresywności skali podatkowej, poszerzenie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych poprzez wyeliminowanie możliwości odliczenia odsetek, podwyższenie stawek akcyzy oraz zmiany opodatkowania nieruchomości. W perspektywie 2014 r. zainicjowano kompleksowy przegląd wydatków w celu zidentyfikowania możliwych cięć wydatków (w wysokości 4 mld EUR w ciągu dwóch lat), aby osiągnąć poziom deficytu budżetowego w wysokości 2,5 % PKB.

- (6) Wprowadzane są instrumenty umożliwiające kontrolę wydatków publicznych. Wdrażany jest nowy system kontroli zobowiązań, konieczne jest jednak zapewnienie przestrzegania w pełni założeń systemu, aby uniknąć dalszego nagromadzenia nowych zaległości. Rozdrobnienie budżetowe powinno zostać ograniczone, a kosztowne niewydolności są eliminowane na szeroką skalę. Podejmowane działania obejmują ograniczanie strat przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa, renowację partnerstw publiczno-prywatnych (PPP) oraz forsowanie dalszych oszczędności w sektorze opieki zdrowotnej.
- (7) Zgodnie z obecnymi prognozami Komisji dotyczącymi wzrostu nominalnego PKB (-1,0 % w 2011 r., -2,7 % w 2012 r., 0,3 % PKB w 2013 r. i 2,2 % w 2014 r.) oraz zmienionymi celami budżetowymi oczekuje się, że ewolucja relacji długu do PKB przebiegać będzie następująco: 107,8 % w 2011 r., 119,1 % w 2012 r., 123,7 % w 2013 r. i 123,6 % w 2014 r. Relacja długu do PKB ustabilizuje się zatem na poziomie poniżej 124 %, a w 2014 r. przyjmie tendencję spadkową, przy założeniu dalszych postępów w redukcji deficytu. Na dynamikę zadłużenia mają wpływ: szereg operacji pozabudżetowych, w tym transakcje nabycia znacznych aktywów finansowych, zwłaszcza na potrzeby możliwego dokapitalizowania banków i dofinansowania przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa, oraz różnice pomiędzy odsetkami naliczonymi a odsetkami zapłaconymi.
- (8) Płynność i warunki wypłacalności systemu bankowego poprawiły się od czasu czwartego przeglądu, co należy przypisać trwającemu procesowi zmniejszania udziału finansowania dłużnego, wyjątkowym środkom wsparcia płynności zapewnionym przez Eurosystem oraz podwyższeniu kapitałów o ponad 7 mld EUR. Banki przedstawiły swoje zaktualizowane plany finansowania i plany uzupełnienia kapitału (wydanie czwarte). Wszystkie banki,

pomimo trochę mniej optymistycznych prognoz wzrostu depozytów, przewidują osiągnięcie docelowego poziomu wskaźnika relacji kredytów do depozytów w wysokości 120 % do 2014 r. Ogólnie rzecz biorąc, realizacja Protokołu ustaleń dotyczącego szczegółowych warunków w zakresie polityki gospodarczej (zwanego dalej "protokołem ustaleń") w części dotyczącej sektora finansowego postępuje zgodnie z przyjętymi celami zakładającymi utrzymanie stabilności finansowej. Niektóre banki muszą jednak podjąć wysiłki, aby osiągnąć do końca roku zakładany w 2012 r. przez Banco de Portugal docelowy poziom kapitału podstawowego Tier 1 wynoszący 10 %.

- (9) Postępy we wdrażaniu reform służących zwiększeniu konkurencyjności, zatrudnienia i potencjału wzrostu gospodarczego są zasadniczo zadowalające. W sierpniu 2012 r. wszedł w życie znowelizowany kodeks pracy. Do końca września 2012 r. planowana jest realizacja dalszych ważnych reform w dziedzinie odpraw i rokowań zbiorowych. Rząd Portugalii przyjął ostatnio szereg elementów aktywnej polityki rynku pracy mających na celu poprawę funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia, wspieranie tworzenia miejsc pracy, wzmocnienie aktywizacji oraz proponowanie bardziej skutecznych możliwości szkolenia. Reformy sądownictwa w dziedzinie postępowania cywilnego i organizacji sądów, które przyspieszą rozstrzygnięcie sporów cywilnych i handlowych oraz udrożnią system sądownictwa, postępują w zadowalający sposób. Podjęto kroki w celu usprawnienia ram uznawania kwalifikacji zawodowych poprzez przyjęcie nowelizacji ustawy transponującej dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych⁽¹⁾ oraz poprzez przyjęcie przez rząd Portugalii projektu ustawy mającej na celu poprawę funkcjonowania zawodów wysoce regulowanych. Pracę nad wdrożeniem dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącej usług na rynku wewnętrznym⁽²⁾ – w zakresie przepisów sektorowych – postępują w stałym tempie, przy czym oczekuje się, że pozostałe konieczne zmiany przepisów sektorowych zostaną przyjęte do końca roku 2012. W celu ograniczenia obciążenia administracyjnego konieczne są dalsze wysiłki mające na celu wdrożenie inicjatywy przewidującej zniesienie zezwoleń i utworzenie pojedynczego punktu kontaktowego, o którym mowa w dyrektywie 2006/123/WE. W celu ułatwienia małym i średnim przedsiębiorstwom (MŚP) dostępu do finansowania rząd Portugalii zobowiązał się do przyjęcia, w razie konieczności, szeregu dodatkowych inicjatyw, w tym mechanizmów służących wzmocnieniu ukierunkowania MŚP na eksport.
- (10) W oparciu o niezależne sprawozdanie dotyczące głównych krajowych organów regulacyjnych Portugalia przygotowuje ustawę ramową chroniącą interes publiczny oraz promującą sprawne funkcjonowanie rynku. Ta ustawa ramowa gwarantować będzie niezależność organów regulacyjnych oraz ich autonomię finansową, administracyjną i zarządczą pozwalającą regulatorowi na wykonywanie ich obowiązków w pełnej zgodności z prawem Unii. Ta ustawa ramowa powinna również przyczynić się do

⁽¹⁾ Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22.

⁽²⁾ Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36.

zapewnienia skutecznego egzekwowania przez organ ds. konkurencji zasad konkurencji, wspierając tym samym i uzupełniając oddziaływanie niedawno przyjętej ustawy o ochronie konkurencji.

- (11) Piąta aktualizacja protokołu ustaleń zawiera cały rozdział poświęcony promowaniu przyjaznego dla przedsiębiorców systemu udzielania zezwoleń, w którym zawarto bardziej szczegółowy harmonogram oraz konkretne cele pośrednie procesu przeglądu kilku ważnych systemów prawnych, takich jak przepisy w zakresie ochrony środowiska i planowania przestrzennego, czy też udzielania zezwoleń w sektorze przemysłu, handlu i turystyki.
- (12) W świetle tej sytuacji decyzja wykonawcza 2011/344/UE powinna zostać zmieniona,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

W art. 3 decyzji wykonawczej 2011/344/UE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Zgodnie ze zmienionymi wymogami procedury nadmiernego deficytu deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych nie może przekroczyć 5,9 % PKB w 2011 r., 5,0 % w 2012 r., 4,5 % PKB w 2013 r. i 2,5 % PKB w 2014 r. Na potrzeby kalkulacji deficytu nie uwzględnia się ewentualnych kosztów budżetowych środków wsparcia dla banków przyjętych w kontekście strategii rządu portugalskiego dotyczącej sektora finansowego. Konsolidacja osiągnięta zostanie za pomocą wysokiej jakości środków o trwałym charakterze, przy ograniczeniu do minimum wpływu konsolidacji na słabsze grupy społeczne.

4. Portugalia przyjmie środki określone w ust. 5–8 przed końcem wskazanego roku, przy czym dokładne terminy na lata 2011–2014 są określone w protokole ustaleń. W przypadku odejścia od realizacji celów Portugalia jest gotowa do przyjęcia dodatkowych środków konsolidacyjnych mających na celu obniżenie do 2014 r. deficytu do poziomu poniżej 3 % PKB.”;

- 2) ust. 6–9 otrzymują brzmienie:

„6. W 2012 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:

a) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2012 r. nie może przekroczyć 5,0 % PKB. Portugalia będzie nadal uważnie obserwować rozwój sytuacji budżetowej i wdrażać dalsze środki służące dostosowaniu polityki, aby osiągnąć wyznaczony na 2012 r. cel. W tym celu Portugalia zamrozi niektóre środki z budżetu na 2012 r. przeznaczone na projekty inwestycyjne, których dotychczas nie rozpoczęto; podniesie opłaty skarbowe od nieruchomości wysokiej wartości; podwyższy stawki podatku od dochodów z inwestycji; przyspieszy realizację niektórych środków przewidzianych w budżecie na 2013 r. mających wpływ na świadczenia socjalne; wdroży dodatkowe środki generujące oszczędności w zużyciu pośrednim oraz służące pozyskaniu innych przychodów w celu zapewnienia osiągnięcia docelowej wartości deficytu na 2012 r.;

b) Portugalia będzie dążyć do ograniczenia wydatków w 2012 r. o co najmniej 6,8 mld EUR, między innymi

poprzez zmniejszenie wynagrodzeń i zatrudnienia w sektorze publicznym; zmniejszenie wysokości emerytur; przeprowadzenie kompleksowej reorganizacji administracji na szczeblu centralnym, polegającej na wyeliminowaniu niepotrzebnych stanowisk i innych przypadków nieefektywności; ograniczenie transferów do przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa; reorganizację i zmniejszenie liczby gmin i sołectw; cięcia wydatków na edukację i opiekę zdrowotną; zmniejszenie transferów do samorządów regionalnych i lokalnych; oraz zmniejszenie nakładów inwestycyjnych i innych wydatków zgodnie z programem;

- c) po stronie dochodów Portugalia wdroży środki w zakresie dochodów o wartości co najmniej 3 mld EUR, w tym poprzez poszerzenie bazy podatkowej w zakresie podatku VAT w drodze ograniczenia zwolnień podatkowych oraz reorganizację wykazu towarów i usług podlegających obniżonej, pośredniej i wyższej stawce podatkowej; podwyżkę akcyzy; poszerzenie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych i podatkiem dochodowym od osób fizycznych poprzez ograniczenie odliczeń podatkowych i zasad specjalnych; zapewnienie zbieżności odliczeń od podatku dochodowego od osób fizycznych mających zastosowanie w przypadku rent i emerytur oraz dochodów z pracy; oraz zmiany zasad opodatkowania nieruchomości polegające na znacznym ograniczeniu zakresu zwolnień. Środkiem tym towarzyszyć będą działania na rzecz zwalczania uchylania się od opodatkowania, zwalczania oszustw podatkowych i zwalczania szarej strefy;

- d) Portugalia będzie kontynuować przyjmowanie środków służących usprawnieniu zarządzania finansami publicznymi. Portugalia wdroży środki przewidziane w nowym ramowym prawie budżetowym, w tym wprowadzi średniokresowe ramy budżetowe. Ramy budżetowe na szczeblu lokalnym i regionalnym zostaną znacząco wzmocnione, w szczególności poprzez dostosowanie odpowiednich przepisów o finansowaniu do wymogów prawa budżetowego. Portugalia zintensyfikuje sprawozdawczość w zakresie finansów publicznych i ich monitorowanie oraz wzmocni przepisy i procedury regulujące wykonanie budżetu. Rząd Portugalii będzie stosować strategię w zakresie zatwierdzenia i regulowania zaległych płatności oraz zintensyfikuje wdrażanie ustawy o kontroli zobowiązań w celu zapobieżenia powstawaniu nowych zaległości. Portugalia wdroży nowe ramy prawne i instytucjonalne dotyczące partnerstw publiczno-prywatnych. Dopóki nowe ramy nie staną się w pełni skuteczne, nie zostanie zainicjowane żadne partnerstwo publiczno-prywatne. W oparciu o badanie przygotowane przez międzynarodową firmę audytorską Portugalia opracuje szczegółowy plan strategiczny, w pełni zgodny z obowiązującymi przepisami prawa Unii, w tym przepisami dotyczącymi zamówień publicznych, w celu osiągnięcia istotnych korzyści budżetowych, przy jednoczesnym ograniczeniu do minimum poziomu zadłużenia, oraz zapewnienia trwałej redukcji zobowiązań publicznych. Portugalia przyjmie przepisy regulujące tworzenie i funkcjonowanie przedsiębiorstw

- będących własnością skarbu państwa na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym;
- e) Portugalia będzie stosować nowe przepisy w celu reorganizacji struktury samorządu terytorialnego i znacznego zmniejszenia liczby jednostek samorządu terytorialnego. Zmiany te wejdą w życie przed rozpoczęciem następnej tury wyborów lokalnych. Ponadto Portugalia pogłębi starania mające na celu usprawnienie sektora publicznego poprzez zmniejszenie liczby podmiotów i lepszy podział zadań na wszystkich szczeblach sektora instytucji rządowych i samorządowych;
 - f) Portugalia pogłębi swoją reformę administracji podatkowej poprzez wzmocnienie powiązań między organem Autoridade Tributária e Aduaneira i jednostkami odpowiedzialnymi za pobór składek w strukturach systemu zabezpieczenia społecznego, zmniejszenie liczby urzędów gmin i zlikwidowanie pozostałych wąskich gardeł w systemie odwoływania się od decyzji podatkowych;
 - g) Portugalia wdroży porozumienie finansowe z autonomicznym regionem Madery;
 - h) Portugalia przyjmie środki służące poprawie efektywności i stabilności przedsiębiorstw będących własnością skarbu państwa na szczeblu centralnym, regionalnym i lokalnym. Portugalia zbada alternatywne sposoby służące zarządzaniu wysokim zadłużeniem ciężącym na przedsiębiorstwach będących własnością skarbu państwa, w tym Parpública, oraz zapewni lepsze warunki finansowania rynkowego. Portugalia będzie dążyć do osiągnięcia równowagi operacyjnej na poziomie sektorowym do końca 2012 r.;
 - i) Portugalia będzie kontynuować wdrażanie programu prywatyzacji. Trwa proces bezpośredniej sprzedaży Caixa Seguros – działalności ubezpieczeniowej Caixa Geral de Depósitos;
 - j) rząd Portugalii przedłoży parlamentowi portugalskiemu projekt ustawy w celu dostosowania wysokości odpraw dla pracowników do średniej w Unii wynoszącej 8–12 dni za każdy rok pracy i ustanowienia funduszu wypłacającego odprawy;
 - k) Portugalia będzie wspierać takie kształtowanie się wynagrodzeń, które będzie zgodne z założonymi celami, a mianowicie wspieraniem tworzenia miejsc pracy i zwiększaniem konkurencyjności przedsiębiorstw, dążąc do skorygowania zaburzeń równowagi makroekonomicznej. W okresie obowiązywania programu ewentualne podniesienie płacy minimalnej może nastąpić tylko wówczas, gdy będzie uzasadnione rozwojem sytuacji gospodarczej i sytuacji na rynku pracy. Podjęte zostaną środki celem usunięcia słabości obecnych mechanizmów negocjowania wynagrodzeń, w tym przepisy mające na celu zdefiniowanie na nowo kryteriów i procedur rozszerzania zakresu układów zbiorowych oraz ułatwienie zawierania porozumień na poziomie przedsiębiorstw. Do tego czasu układy zbiorowe nie mogą być przedłużane;
 - l) Portugalia będzie nadal podnosić skuteczność swojej aktywnej polityki rynku pracy zgodnie z wnioskami zawartymi w sprawozdaniu z oceny oraz zgodnie z planem działania na rzecz poprawy funkcjonowania publicznych służb zatrudnienia;
 - m) Portugalia wdroży środki określone w planach działania na rzecz poprawy jakości kształcenia i szkolenia na poziomie ponadgimnazjalnym i zawodowym;
 - n) usprawnione zostanie funkcjonowanie systemu wymiaru sprawiedliwości poprzez wprowadzenie środków zaproponowanych w planie reformy wymiaru sprawiedliwości oraz poprzez zastosowanie ukierunkowanych środków mających na celu stopniowe usuwanie zaległości w sądach i upowszechnienie alternatywnych metod rozwiązywania sporów;
 - o) Portugalia będzie kontynuowała proces otwierania swojej gospodarki na konkurencję. Rząd Portugalii podejmie niezbędne środki w celu zapewnienia, aby jego działania nie ograniczały swobodnego przepływu kapitału, a w szczególności zapewnienia, aby państwo portugalskie ani żaden organ publiczny nie zawierały, jako udziałowcy, umów, które mogłyby ograniczać swobodny przepływ kapitału lub wpływać na kierowanie spółkami. Portugalia będzie wspierać funkcjonowanie wolnych zawodów poprzez zwiększenie ram uznawalności kwalifikacji zawodowych oraz likwidację zbędnych ograniczeń dotyczących zawodów regulowanych. W sektorze budownictwa i nieruchomości Portugalia zmniejszy uciążliwość wymogów w stosunku do usługodawców transgranicznych oraz dokona przeglądu przeszkód w podejmowaniu działalności przez usługodawców;
 - p) poprawione zostaną ramy w zakresie konkurencji i regulacji. Portugalia podniesie poziom niezależności i autonomii najważniejszych krajowych organów regulacyjnych oraz wzmocni zarządzanie nimi; wdroży przepisy dotyczące konkurencji celem zwiększenia tempa i skuteczności egzekwowania przepisów prawa konkurencji; oraz będzie monitorowała napływ nowych spraw i składała sprawozdania dotyczące działania specjalnego sądu do spraw konkurencji, regulacji i nadzoru;
 - q) w sektorze energetycznym Portugalia podejmie środki służące ułatwieniu nowym podmiotom wchodzenia na rynek, wspieraniu utworzenia iberyjskiego rynku gazu oraz podejmie dalsze kroki w celu pełnej transpozycji trzeciego pakietu energetycznego UE. Aby zapewnić niezależność i autonomię krajowego organu regulacyjnego oraz zadbać o to, by przysługiwały mu uprawnienia przewidziane w trzecim pakiecie energetycznym UE, Portugalia przyjmie do trzeciego kwartału 2012 r. nowe regulaminy organów regulacyjnych, jak uzgodniono w lipcu 2012 r. z Komisją, EBC i MFW, oraz zapewni ich skuteczność przed końcem roku 2012, tak aby zaczęły obowiązywać wraz z początkiem liberalizacji rynku energii elektrycznej i gazu. Portugalia podejmie środki na rzecz zweryfikowania mechanizmów wsparcia i opłat wyrównawczych mających zastosowanie do wytwarzania energii elektrycznej. Portugalia podejmie środki w celu ograniczenia nadmiernej wysokości rent ekonomicznych i wyeliminowania długu taryfowego do 2020 r., zwracając szczególną uwagę na opłaty wyrównawcze z tytułu gwarancji dostaw energii elektrycznej, specjalnego systemu (energia ze źródeł odnawialnych – poza gwarantowanymi w ramach mechanizmu przetargowego – i kogeneracji) i zwykłego systemu („CMEC” i „CAE”);
 - r) w odniesieniu do pozostałych sektorów sieciowych, zwłaszcza transportu, telekomunikacji i usług pocztowych, Portugalia przyjmie dodatkowe środki służące wspieraniu konkurencji i elastyczności;

- s) Portugalia przyjmie szereg środków w celu zwiększenia skuteczności systemów udzielania pozwoleń w dziedzinie planowania przestrzennego, udzielania zezwoleń na działalność przemysłową i handlową oraz w sektorze turystyki. Ponadto rząd Portugalii przeanalizuje i przyspieszy rozpatrywanie wniosków o udzielenie zezwoleń na planowane projekty inwestycyjne, które pozostają nierozpatrzone lub co do których nie podjęto decyzji przez okres dłuższy niż 12 miesięcy;
- t) Portugalia przygotowuje plan działania zawierający środki mające na celu ułatwienie przedsiębiorstwom, zwłaszcza MŚP, dostępu do finansowania i do rynków eksportowych.
7. W 2013 r. Portugalia przyjmie następujące środki, zgodnie z protokołem ustaleń:
- a) deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2013 r. nie może przekroczyć 4,5 % PKB. Budżet na 2013 r. obejmować będzie trwałe środki konsolidacji budżetowej wynoszące co najmniej 3 % PKB służące redukcji deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych w okresie, o którym mowa w ust. 3. Rząd Portugalii zbada sposoby zwiększenia udziału środków służących ograniczeniu wydatków w ogólnym pakiecie środków konsolidacyjnych na 2013 r. w celu zapewnienia przewagi środków ukierunkowanych na ograniczenie wydatków w średniookresowej ścieżce dostosowania budżetowego sprzyjającej wzrostowi gospodarczemu. Na przestrzeni 2013 r., zważywszy na ryzyko niewykonania budżetu, rząd Portugalii będzie stosował środki awaryjne w przypadku odchyleń budżetowych;
- b) w budżecie na 2013 r. uwzględnione zostaną środki sprzyjające wzrostowi dochodów, takie jak reforma podatku dochodowego od osób fizycznych upraszczająca strukturę tego podatku, poszerzenie podstawy opodatkowania poprzez wyeliminowanie niektórych korzyści podatkowych, podwyższenie średniej stawki podatkowej przy jednoczesnej optymalizacji progresywności skali podatkowej; poszerzenie podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych, podwyższenie stawki podatku od dochodu z inwestycji; podwyższenie stawek akcyzy oraz zmiany w opodatkowaniu nieruchomości;
- c) w budżecie na 2013 r. po stronie wydatków określone zostaną środki takie jak zmniejszenie wydatków na administrację centralną, edukację oraz świadczenia zdrowotne i socjalne; usprawnienie transferów socjalnych i dotacji w sektorze publicznym i prywatnym; ograniczenie transferów do samorządów regionalnych i lokalnych; zmniejszenie kosztów wynagrodzeń poprzez zmniejszenie liczby pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony i określony oraz zmniejszenie wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych; oraz obniżenie przez przedsiębiorstwa będące własnością skarbu państwa wydatków operacyjnych i kapitałowych;
- d) Portugalia dokończy usuwanie zaległości sądowych;
- e) Portugalia poprawi warunki prowadzenia działalności gospodarczej poprzez zmniejszenie obciążeń administracyjnych dzięki objęciu wszystkich sektorów gospodarki reformami wdrażającymi stosowne uproszczenia (system pojedynczych punktów kontaktowych i projekty niewymagające zezwoleń). W szczególności Portugalia dostosuje treści i informacje dostępne w pojedynczych punktach kontaktowych w celu zapewnienia zgodności z dyrektywą 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotyczącą usług na rynku wewnętrznym (*) i z dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (**). Portugalia złagodzi ograniczenia kredytowe dotyczące MŚP, między innymi poprzez wdrożenie dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (**);
- f) Portugalia dostosuje treści i informacje dostępne w pojedynczych punktach kontaktowych w odniesieniu do przepisów mających zastosowanie do 44 szczególnych sektorów, zmienionych w celu zapewnienia zgodności z dyrektywą 2006/123/WE, oraz dostosuje treści i informacje dostępne w pojedynczych punktach kontaktowych w odniesieniu do przepisów mających zastosowanie do 13 szczególnych sektorów, zmienionych w celu zapewnienia zgodności z dyrektywą 2005/36/WE;
- g) Portugalia będzie kontynuować realizację programu prywatyzacji, który należy rozszerzyć o dodatkowe przedsiębiorstwa i aktywa, oprócz tych, które określono w protokole ustaleń dotyczącym sprzedaży lub koncesji w 2013 r.
8. Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2014 r. nie może przekroczyć 2,5 % PKB. Aby osiągnąć ten cel, Portugalia będzie stosować szczegółowy plan ograniczenia wydatków mający przynieść oszczędności rzędu 4 mld EUR w latach 2014–2015. W ramach szóstego przeglądu przeprowadzony zostanie kompleksowy przegląd wydatków w celu wyczerpującego określenia dodatkowych źródeł oszczędności, natomiast stosowne środki zostaną w pełni określone do lutego 2013 r. Plany konsolidacji fiskalnej na lata 2014–2015 zostaną w pełni sformułowane w programie stabilności na 2013 r.
9. W celu przywrócenia zaufania do sektora finansowego Portugalia będzie dążyć do utrzymania odpowiedniego poziomu kapitału w swoim sektorze bankowym oraz zapewni przeprowadzenie uporządkowanego zmniejszenia udziału finansowania dłużnego w tym sektorze. W związku z tym, aby zachować stabilność finansową, Portugalia wdroży strategię dla portugalskiego sektora bankowego, którą uzgodniono z Komisją, EBC oraz MFW. W szczególności Portugalia:
- a) zaleci bankom trwałe wzmocnienie ich bufora zabezpieczeń;
- b) zapewni osiągnięcie przez banki przewidzianego w programie docelowego współczynnika kapitału podstawowego Tier 1 w wysokości 10 % najpóźniej do końca 2012 r.;
- c) zapewni zrównoważone i uporządkowane zmniejszenie udziału finansowania dłużnego w sektorze bankowym, co ma nadal zasadnicze znaczenie dla trwałego wyeliminowania braku równowagi w zakresie finansowania. W swoich planach finansowania banki postawiły sobie za cel obniżenie wskaźnika relacji kredytów do depozytów do orientacyjnego poziomu około 120 % w 2014 r. oraz zmniejszenie uzależnienia od finansowania w ramach Eurosystemu w średnioterminowej perspektywie. Te plany finansowania podlegają kwartalnym przeglądom;
- d) będzie kontynuować reorganizację banku CGD będącego własnością skarbu państwa;
- e) zoptymalizuje proces odzyskiwania wartości aktywów przeniesionych z BPN do trzech spółek celowych

będących własnością skarbu państwa poprzez zlecenie zarządzania aktywami profesjonalnej osobie trzeciej, nadając jej upoważnienie do stopniowego odzyskania wartości aktywów w czasie. Rząd Portugalii dokona wyboru osoby trzeciej zarządzającej kredytami w drodze postępowania przetargowego oraz uwzględni w upoważnieniu stosowne zachęty sprzyjające maksymalizacji wartości odzyskiwanych aktywów i minimalizacji kosztów operacyjnych. Rząd Portugalii zapewni także możliwie szybkie zbycie jednostek zależnych i aktywów w pozostałych dwóch spółkach celowych będących własnością skarbu państwa;

- f) w oparciu o zaprezentowany pakiet wstępnych propozycji środków służących wspieraniu dywersyfikacji alternatywnych sposobów finansowania sektora przedsiębiorstw – opracuje i oceni różne zaproponowane warianty w celu ustalenia priorytetów. Rząd Portugalii dokona oceny skuteczności wspieranych przez rząd systemów ubezpieczeń kredytów eksportowych zgodnych z wymogami Unii w celu podjęcia odpowiednich działań celem promowania eksportu;
- g) zapewni, dwuetapowo, początkowe i okresowe finansowanie funduszu na cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, w pierwszej kolejności, poprzez zatwierdzenie do listopada 2012 r. dekretu z mocą ustawy w sprawie wysokości składek wnoszonych przez banki na poczet funduszu na cele restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, następnie poprzez zatwierdzenie, miesiąc później, komunikatu organu nadzoru w sprawie wysokości okresowych składek wnoszonych przez banki; przyjmie do końca października 2012 r. komunikaty organu nadzoru dotyczące planów naprawczych; przyjmie do końca listopada 2012 r. rozporządzenie w sprawie planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji; oraz przyjmie do końca października 2012 r. przepisy mające zastosowanie do tworzenia i funkcjonowania banków pomostowych zgodnie z unijnymi regułami konkurencji. Priorytetem będzie przegląd planów naprawczych i późniejszych planów restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji dla banków o znaczeniu systemowym;

- h) ustanowi ramy dla instytucji finansowych umożliwiające prowadzenie pozasądowej restrukturyzacji zadłużenia gospodarstw domowych i MŚP oraz wdroży plan działania w celu zwiększenia świadomości ogółu społeczeństwa w kwestii narzędzi służących restrukturyzacji zadłużenia.

(*) Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36.

(**) Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22.

(***) Dz.U. L 48 z 23.2.2011, s. 1.”;

- 3) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„10. W celu zapewnienia sprawnej realizacji warunków programu oraz wsparcia działań mających na celu osiągnięcie trwałej korekty zaburzeń równowagi Komisja na bieżąco zapewnia doradztwo i wskazówki dotyczące reform polityki budżetowej, rynku finansowego i reform strukturalnych. W ramach pomocy dla Portugalii Komisja, wraz z MFW i we współpracy z EBC, dokonuje okresowych przeglądów skuteczności i wpływu uzgodnionych środków na gospodarkę i społeczeństwo, a także zaleca niezbędne korekty w celu zwiększenia tempa wzrostu gospodarczego i tworzenia nowych miejsc pracy, przy jednoczesnym zapewnieniu niezbędnej konsolidacji fiskalnej i ograniczeniu do minimum szkodliwych skutków społecznych, szczególnie w odniesieniu do najsłabszych grup portugalskiego społeczeństwa.”.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Portugalskiej.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 9 października 2012 r.

W imieniu Rady

A. D. MAVROYIANNIS

Przewodniczący